

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— "
Negyedévre 2.50 "
Egy hónapra 1.— "
Egyes száma 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**
Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos pető
soronként 5 krajtval
számítanak.

Ebből nem lehet más, mint klotür!

Debreczen, július 6.

(D.) „Minden akció reakciót szül”: ez a természeti sorrend logikája!

Isten az embert szabad akarral teremtette s íme, van ma már annyi törvény, hogy alig tudunk közte mozogni, még a legbecsületesebb intenciójú embernek is vigyáznia kell, hogy egyik vagy másik korlátba meg ne üsse a fejét.

És vajjon mire valók e törvények? A társadalmi rend megővésére és fentartására, a tulajkapások korlátozására.

És e törvényeket mi hozta létre? Az emberi szabadakarral, ugyancsak az emberek által történt visszaélés. A korlátlan szabadakarat ugyancsak az emberi társadalomra nézve veszedelmessé változott s ugyancsak az emberek hozták e tekintetben, önönmagukat korlátozó törvényeket.

És vajjon a szabadakarat ez által meg lett semmisítve? Sőt éppen nem! A szabadakarat a jóra korlátlan, de hogy a jó az ő ténykedésében a rossz által ne

akadályoztassék vagy meg ne gátoltassék, kellett a törvény óvrendszabályait meghozni.

A sajtószabadsággal, a parlamenti szólásszabadsággal is így vagyunk. Az emberi szabadakarral nem szentebb sem a sajtószabadság, sem a parlamenti szólásszabadság: egyik a másiknak csakis kiegészítő része. Egyetemes kifejezésük: szabadság! Hozzá tehetjük még: egyenlőség és testvériség! S íme, az egyenlőség dacára, egyik ember a másikat megbünteti, egyik testvér a másikat bezáratja, felakasztatja.

És vajjon vét vele az egyenlőség vagy testvériség ellen? veszélyezteteti a szabadságot? Sőt éppen oltalmazza. Hiszen ezek nélkül a törvények nélkül még az utcára sem lehetne kimennünk, sötétben járnunk, a nagy világban utaznunk. A jók szabadságát a rosszak visszaélései ellen éppen ezek a törvények védik meg. S vajjon kinek jut az eszébe a rosszak ezen visszaéléseit védelmezni?

És én valóban nem tudom elgondolni, hogy a mi a sajtószabadságban, ami a parlamenti szólásszabadságban rossz és visszaélés, ami egyeseknek, ugy a

társadalomnak és az államnak kárára lehet, hogy miért ne lehessen azt törvény által azonképpen korlátozni, hogy a jót a rossztól megóvni, a rossz cselekedeteket meggátolni lehessen? Miért ne lehessen a visszaélésekkel szemben a becsületet, s az ország javát megvédelmezni?

Ha az emberi szabadakaratot a rosszban megakadályozni nem vétek és nem korlátozza a szabadságot a jóban? Miért legyen kivétel ez a rosszakarat az újságban vagy a parlamentben?

Sohasem a törvények veszélyeztetik a közbiztonságot, hanem a tolvajok zsványok és a csalók. Nos hát ne méltóztassanak lopni, rabolni, gyilkolni, csalni! És a törvények nem fogják bántani önöket. De ha lopnak, csalnak, rabolnak? A törvények, mint a jóknak védelmezői és őrei, a rosszak visszaéléseit igen is, hogy megfogják fenytetni. Tízezer eset közt egy-egy ártatlan elítéltetése is megesik, de egy háboruban meg százezer ártatlant gyilkolnak meg, és vajjon a párbajokban? A legmegbízhatóbb igazságszolgáltatás még is csak a törvény s ettől? . . . Csak is a rosszak remeghetnek!

TÁRGA.

A távolból.

Gondolsz-e rám a napnak egy másodpercében, mint én gondolok rád minden pillanatban. Hült helyedet csókjaimmal melengetem, beszélek rólad az élettelen tárgyaknak, miket kezéd megérintett. Üres a ház — üres a kert — üres körülöttem az egész nagy mindenség s az én lelkem e nagy néma ürességben utánad sóhajtvá, Téged keresve bolyong.

Lábad nyomát elfujta előlem a szellő — nem találok meg merre mentél — nem tudok felőled semmit — csak a mit lázas álmaim rajzolnak előmbe és én e miatt olyan nagyon boldogtalan vagyok.

Lelkem bolyongása megoszlik közted és a menny között, vagy nálad van vagy Teremtőhöz a mennybe száll, hogy, érted boldogságodért imádkozzék.

Egy édes vágy tölti el egész valómat látni téged, beszélni te veled. Ugy fáj a szívem, hogy nem láthatlak, hogy felőled még hirt sem hallhatok, mintha az egész világ fájdalma, keserve az én szívemben ütött volna tanyát. Pedig mikor mellettem ülsz mikor kezéd megfogom, mikor elmerül tekintetem szemed bűvös sugarában

areződ édes mosolyában, akkor is oly elérhetetlen távolban vagy tőlem, mintha ezer világ volna közöttünk. Hiszen a legmagasabb hegy tetején lévő megfagyott hókristály találkozhatik a tenger fenekén lévő porszemmel, a tenger mélyén lévő vízsepp közeledhetik a csillaghoz, mert vagy a vihar vagy a napnak egy forró csókja egyiket a mélybe, másikat a magasba szállíthatja csak mi vagyunk itt e földön egymást soha el nem érhető, megközelíthetlen távolban.

És mégis szeretlek és még sem adnám lelkem hozzád való vonzódását, vágyát e földi élet minden boldogságáért mégis csak azóta vagyok boldog, mióta tudom, hogy Téged szeretlek.

Nem földi szenvedély, nem földi vágy köt engem Tehozzád. Hiszen ha földi szenvedélylyel szeretnék, azt megemésztene a föld — elviselné, avultá tenné a megszokás — sárral gunynyal dobálnák az emberek — idővel talán kinevetnének, megvetnének önmagunk. Míg így — mert lelkemmel szeretlek, ez a szeretet elkísér bennünket a sűrű s átvezet az örökkévalóságba. Az emberek rosszakarata sem árthat neki, hiszen ha ellenségeid az egész világ minden feketeségével akarnák is előttem tiszta lelkedet elhomá-

lyosítani azon is átragyogna hozzám fényes lelked tiszta sugárzása.

Oh mennyit küzdöttem én ez érzelem ellen, a megőző ellenségem kegyetlenebbül nem ostromozhatott volna, mint én magamat, hogy meggyőzzem szívemet e szenvedély lehetetlenségéről — hiába volt minden okoskodás — hiába. Hiába beszélt az ész, a kötelesség érzet — hiába minden. Lelkemet lelkedtől el nem szakíthatja sem az ész szava, sem a lehetetlenségek áthidalhatlan mélysége.

De miért is küzdjek ellene? Hát nem legszebb virága-e a léleknek a tiszta igaz szerelem s mit tehetek én arról, ha a virágnak mikor eljön saját kijelölt ideje — mikor megtalálja a napnak az a sugára mely ő érte sugárzik le a földre — virágozni kell; egyiknek jókor tavasszal, másinak forró égető nyárban vagy oly késő ősszel, hogy telt virágjaival együtt lepi el az őszi dér s úgy hajtja fejét örök álomra.

S árt-é az valakinek, ha én Téged olyan nagyon, oly igazán szeretlek. Nekem ez a szerelem borult egem sötét fellegjén áttörő napsugár — sötét, éjbe borult életem egyetlen ragyogó csillaga. Neked — bár talán nem is sejtéd — kíséző szellemed, ki minden percbe

De aminthogy a sajtószabadsággal való visszaélés rendszabályokat provokál, éppen oly rendszabályokat fog provokálni a parlamenti szólás szabadsággal való visszaélés is. Természetes, hogy nem a bünösök, visszaélők és rosszakaratuak követelik ezt, sem a sajtó sem a parlament terén, hanem a megtámadott társadalom és az állam java. Sőt akadnak, kiket a sajtó és parlamenti szólásszabadság sophismáival védekező urak megbódíthatnak, de a józan ész és ítélő képesség részrehajlatlansága a rendszabályokat fogja követelni.

Az állam szekerét az ő haladásában megállítani és megtámadni: pénzedet vagy az életedet? Vagy lemondasz javaslatodról vagy nem mozdulsz innen egy tapodtat sem, történnék az országban bármi, legyen a kár bármilyen, az nekünk suvix!... Hát ez egy oly visszaélése a kisebbségnek s annyira semmivé tétele az egész parlamentárizmusnak, hogy annak e szerint még csak értelme sincs. E móddal sohase fognak hozhatni egyetlenegy törvényt se! A kisebbség utonállása és erőszakoskodása oly anarchiára nyújt kilátást, mely ellen védekezni hazafias kötelesség!

A szólásszabadság ha átokká kezd válni, ha a parlamentárizmust és alkotmányt veszélyekkel kezdi fenyegetni, egy szó mint száz, de más gyógyszere ennek a betegségnek éppen úgy nem lehet, mint ahogy nem lehetett más a visszaéléseknek: mint a törvény.

boldogságodért esd az egek Urához s örömmel váltja magához boldogsága árán minden szenvedésedet. Környezetemnek sem árt — mit sem tud róla, hiszen kötelességemet egy jól szabályzott óra pontosságával végzem; mit gondolnak azzal az anyag számító emerei, hogy tetteimet nem a szív, hanem a hideg megszokás és kötelesség irányítja; mit tudják ők — mit árt az nekik, hogy csak testem van itt, szívem, lelkem Téged követ minden-hová. Keresték e ők valaha énbennem a szívet, a lelket, — érezték-e valaha, mikor kiméletlen durva kezekkel lelki világot dulták fel, érzékeny szívemet tépték szét.

Én azt hiszem Te is szeretsz engem úgy mint én téged szeretlek, a te lelked is vágyik én hozzám, mint én Tehozzád. De mert a Te lelkedet is csak tiszta magasztos érzés élteti. Te is tudod, hogy itt e földön el nem érhetjük egymást soha.

Én azt hiszem lelkünk valaha egy egység volt s a Teremtő kifürkészhetlen bölcsessége választotta ketté lelkünket e földi életre, talán azért, hogy itt e földi lét salakján győzelmesen felül emelkedve annál fényesebb ragyogással egyesülhessen a jövő életben.

Én azt hiszem, hogy mi egymás

De ne méltóztassanak ám hinni, hogy ez közóhajtás vagy talán a többség akarata lenne. Ez egy siralmas kényszerűség és a többség kötelessége lenne avagy leend. Siralmas kényszerűség, a féktelenséggel, könnyűséggel, plane rossz akarattal szemben, mert ez már elfajulási jelenség, pedig ahol elfajulás mutatkozik, itt, a háttérben rossz akarat is vigyorog.

A kormánybuktatási mániának ennyire már nem szabad menni s a kormánybuktatási mániának ennyi tért nem szabad engedni. Egyik kormány iránt, mint a másik iránt ez az engesztelhetlen gyűlölség csak önzés és irigységnek kifolyása lehet. A hazafiság magasztos érzésében sokkal nagyobb a méltóság, mintsem hogy ily törvénytelenre vetemedjék: hát törvényt neki!

Országgyűlés.

Budapest, július 5.

A t. Ház mai ülésében folytatta a cukoradóról szóló törvényjavaslat megvitatását. Ötödik napja foly csak az agyonbeszélés és a vitarendező bizottság immáron — *Sima* Ferenczhez érkezett el!

Sima Ferencznek a komédia rendező-sége szólószerepet osztott ki, s a vállalkozó szellemű ur a mai ülésen játszotta el ezt a szerepet. Hányadszor már! A „szónok“ közel négy órán át beszélt s bámulatos művészetet fejtett ki abban, hogy abszolút semmit se mondjon. Délfelé már a teremben alig voltak huszan. Nemcsak a szabadelvű párt, hanem a nemzeti párt és a néppárt padjai is kongtak az ürességtől, utóbb már a miniszterek, sőt az előadó is a folyosóra menekültek az új özőnvíz elöl.

lelkét feltaláltuk: ez talán már itt e földön záloga jövő boldogságunknak, talán egy másik világon ott maradt szerelmünket angyal hozta le a földre s lopta be szívünkbe, hogy ezáltal erőt adjon további szenvedéseink elviselésére — meggyőzésére.

Óh, de hiába csititgatom, hiába altatgatom én az én fájó, szenvedő szívemet, mégis csak látni szeretnék, mégis csak beszélni szeretnék veled, nem azért, hogy mit mondasz — hiszen nem mondhatsz Te nekem semmit, csak azért, hogy hangodat halljam, hogy lássalak, hogy egy levegőt szívjak veled, hogy ne csak sejtsek — hanem tudjak rólad.

Talán ha meglátlak, szívem szakad meg örömben — milyen jó volna! De nem hiszem, századvégi modern emberek vagyunk, tudunk tettetni jól s ha majd eljössz, egy vonás sem fog mozdulni arcomon, legfeljebb egy halvány mosoly árulja el a végtelen boldogságot, mit látásod okoz s egy elfojtott könnycsepp sejteti azt a gyötrő fájdalmat, mit távolléted alatt éreztem.

Óh bár jöhetnél már! boldogan, elégedetten, óh bár meghallgatta volna imámat az ég!

Any.

Sima pedig beszélt, egyre beszélt a munkáskérdésről, a prémiumokról, a buzaárakról, a mezőgazdaság állapotáról... Utoljára már *Justh Gyula* is belefáradt a hallgatásba.

— Öt perc szünetet kérünk! — szólt az elnök felé fordulva.

— A szónokon kívül senkinek szünetet kérni joga nincs! — válaszolt az elnöklő *Láng Lajos*. Annál kevésbé, mivel ezt a kérelmet úgy magyarázhatnák, hogy a szónok ellen irányul.

Ennek az álláspontnak a korrektségét még az ellenzék is kénytelen volt respektálni s most immár maga *Sima* kérte a szünetet, mivel ugymond, még hosszabbban óhajt a tárgyhöz beszélni. Az elnök a szünetet megadta.

A szünet után *Sima* folytatta beszédét és hasábot olvasott fel a lapokból, a melyek az alföldi munkásviszonyokat illusztrálják.

Sima ur végül határozati javaslatot nyújtott be, amelynek tartalmáról azonban ő is csak akkor szerzett tudomást, amikor beszéde végén felolvasta, mert beszéde közben készítette neki s tette eléje a padra az előrelátó vitarendező-bizottság. A határozati javaslatban visszautasítani kéri a javaslatot a bizottsághoz, hogy a külön vámerület alapján újból átdolgozza.

Ezzel az ülés véget ért.

— **A parlamenti helyzet.** A tegnapi nap eseménye *Horánszky Nándor* indítványa, a melyben azt ajánlja, hogy a kormány tegyen ígéretet arra nézve, hogy a 16 ik szakaszt megváltoztatja s a javaslat tárgyalásának folytatását halasszák össze, az ellenzék pedig hagyja abba az obstrukciót a cukor javaslat ellen. A javaslat tegnap a képviselőház folyosóján élénk megbeszélés tárgya volt, egyelőre azonban a kormány fentartja álláspontját. Az ellenzék minden erejét megfeszítve folytatja az obstrukciót a cukor-javaslat ellen, hogy valami engedményt kiesikarjon. A szabadelvű-párt erősen hiszi, hogy a cukor javaslat a hét végéig törvényerőre emelkedik, ha azonban az obstrukció ez elé akadályokat gördítene, tegnap már egész komoly formában megbeszélés tárgya volt az a terv, hogy az ülések tartalmát jócskán meghosszabbítsák. Az indítványt a szabadelvű-párt részéről esetleg szombaton teszik meg.

— **Az új német külügyminiszter.** *Bülow* szombaton Bécsbe érkezett *Goluhovszki* gróf külügyminiszter látogatására. A tendenciáját annak, hogy kinevezése után első útját Bécsbe teszi, féreismerni alig lehet. Fontos *Marsehall* utódjának hosszabb látogatása a bécsi orosz nagykövethél. Megfordult *Nigra* grófnál, az olasz nagykövethél is, a mivel udvariasságból is tartozik Németország volt római nagykövete.

Debreczen vízvezetéke.

Debreczen, július 6.

A „Debreczeni Ellenör“ folyó hó 2-án megjelent 152-ik száma közli *Farkas Kálmán* közegészségügyi főmérnök ur jelentését és szakvéleményét — kit a városi hatóság kérelme folytán a belügyminiszterium helyszíni vizsgálatra ide küldött — arra nézve, miként volna a városunkban tervezett vízvezeték a szükségelt mennyiségű jó ivó vízzel ellátandó? hol és miként kellene ennek megállapítása végett próba kutakat furatni?

Ezen közlemény ezéünk figyelmét — kik hat év óta kufurással foglalkozunk s úgy Debreczen város területén, mint messze kiterjedő vidéken 350-nél több jó ivó vizet szolgáltató sikerült furt kutat létesítettünk — felköltötte és így nem mu-

laszthatjuk el, hogy e téren elméleti ismereteink alapján és városoknak, községeknek, közintézeteknek, ipartelepnek, a m. kir. államvasutaknak uradalmaknak és magánosoknak teljesített munkáinknál szerzett tapasztalataink folytán, a felforrult kérdéshez és a hírlapilag megjelent közleményhez hozzá ne szóljunk.

Teljesen oszttjuk Farkas Kálmán főmérnök ur azon véleményét, hogy Debreczen város vízvezetékéhez a szükséges nagy mennyiségű jó ivó víz, csakis az itteni talajban eszközölt mély furások illetve furt kutak által szerezhető be, de nem helyeseltük, hogy nevezett főmérnök ur a próba furásokra vonatkozó javaslatát, egyedül a Zsigmond Béla által — a nagy templom előtt — eszközölt furásnak 150 méter mélységig terjedő adataira állapítva tette meg, mert cégünk által is eszközöltettek Debreczenben számos mély furások 94, 96, 97, 99, 102, 104, 126, 126½, 134 és 151½ mélységig, melyeknek úgy földrétegzési, mint vízszolgáltató képességi adatai annyival inkább tekintetbe veendőek lettek volna, mert sok részben lényegesen eltérők a Zsigmond furásának adataitól, s ezekből is sok — ma még ismeretlenek hitt — tényre nézve felvilágosítás lett volna nyerhető.

Nem helyeseltük Farkas Kálmán főmérnök urnak azon javaslatát sem, hogy a próba furások csak a Nagyerdőnek a lövőterület felületén eszközöltessenek, mert birtokában vagyunk már oly adatoknak is, melyek kitüntetik, hogy a város területének más részén is nyerhető — az egymás alatt fekvő rétegekből illetve medencékből — bőséges jó víz, hol van a legnagyobb hidrosztatikai nyomás alatt álló vízréteg; s ezen helyek mindenestre tekintetbe veendőek volnának. A Zsigmond által furt kutnak javasolt próba szivattyuztatását egészen felesleges költségeknek tartjuk, mert az már 1895-ik évi márczius hóban megtörtént, s eredménye a városi mérnöki hivatalnál ismerve és feljegyezve van.

Oszttjuk nevezett főmérnök urnak azon javaslatát, hogy a próba furások — mellőzésével a régi, sok munkával járó, tetemesen drágább de kevésbé megbízható elavult kanalizációs rendszernek a vízöblítéssel működő újabb szerszámokkal eszközöltessenek, de a javasolt furási módot, különösen pedig a földbe bealkalmazott csöveknek kilyuggatását — az itteni talajban — egészen helytelennek tartjuk. — Hogy pedig ezen próba furások a város által beszerzendő — vízöblítéssel működő — szerszámokkal önkezelésben eszközöltessenek, mert így a munka — állítólag — sokkal kevesebbe kerül mintha vállalkozónak adatnék át, ezen javaslatot a város által mellőzendőknek tartjuk.

Ha a t. város F. K. főmérnök ur javaslata szerint a mély furáshoz szükséges egy garnitúra — víz öblítésü — új szerszámot be is szerezné, még sem volna birtokában mindazon eszközöknek, melyekkel egy sok év óta furásokkal sikeresen foglalkozó cég rendelkezik s melylyel a furás különféle esélyei alkalmával is jó munkát végezni képesítve van. Nincsen semmivel beigazolvva, hogy a próbafurás a városnak önkezelésben sokkal kevesebbe kerülne, mint vállalkozó útján, sőt ellenkezőleg a város számára azt bizonyítják, hogy a város által önkezelésben készített közkutak többre kerültek mint a vállalkozók által előállítottak. De e mellett legnagyobb hátránya az lenne a városnak, hogy ezen önkezelésű próba furási munkáknál elveszítene mindazon sokat érő elméleti szakismeretek és sokoldalú gyakorlati tapasztalatok felhasználását, melylyel egy több év óta e téren sikerrel működő és megbízhatónak elismert kutfuró cég rendelkezik.

Ezeknek folytán Farkas Kálmán főmérnök urnak Debreczen városhoz tett jelentésében foglalt javaslatát — annak kivételével, hogy a vizmű részére a vízbeszerzés furtkutak által történjék — helyesnek, elfogadhatónak és követendőnek nem tartjuk, mert félnünk kell attól, hogy így a város részéről megszavazandónak javasolt 10,000 frt, ha bizonyosan elköltenék is, az ily módon szerzett tanulmányi adatok ezen nagy költséget nem fogják megérni és ez a tervelt vízvezeték műnek jó sikerülését s mielőbb létesíthetőségét fogná veszélyeztetni.

Bauer és Társa

gazdasági gépgyára és kutfurási vállalata.

A Gönczy egyesület közgyűlése.

Debreczen, július 6.

A hajdumegyei Gönczy-egyesület ma d. e. tartotta a városház termében évi közgyűlést. Kovács Lajos tanítóképző igazgató s egyesületi elnök nyitotta meg lelkes és kulturpolitikánk mezején az egy év alatt véghez ment mozzanatok hivatott kritikai észrevételeinek felelítésével. — A gyönyörű elnöki megnyitó elhangzása után — amely beszédet közelebb közölni fogjuk — elnök felelített, hogy egyesületi titkár Csurka István megfestette Gönczy Pál életnagyságu mellképét, melyet az egyesületnek ajándékoz. A közgyűlés köszönettel vette az adományt s adományozónak köszönetét nyilvánította; a képet pedig a központi bizottság helyiségében elhelyezni rendelte.

Ezután Csurka István titkár terjesztette elé az egyesület múlt évi tevékenységéről szóló jelentését, melyben előbb arra a lehangoltságra és hanyatlásra mutat rá, mely az egyesület életében az 1896. év júliusában Budapesten tartott diszközgyűlés után beállott. Ama reményének ad kifejezést, hogy ez csak rövid ideig tartó stágnálás volt s a tagok összetömrölve visszanyerik előbbi mozgékonyágukat, s valóra váltják még a többi, lobogójukra kitűzött hazafias céljukat is.

Azután felsorolja a titkári jelentés az egyesület azon tényeit, melyek szép világításba helyezik az ő múlt évi működésüket:

Kérvényt intéztek a vallás és közoktatási miniszterhez, hogy a tanítók nyugdíjába a millenniumi év 5 vagy 3 évvel tudassék be. Ugyanesak a kultuszminiszter leiratára 100 korona pályadíjat tűztek ki egy munkára. Megszerkesztették az alapszabályokban foglalt kívánsághoz képest az egyesület elmúlt 3 évi munkásságát összefoglaló évkönyvet. December 18-án és 19-én fillérvásárt rendeztek, mely közvéleményük fényesen sikerült. Folyamatosan intéztek a kereskedelmi miniszterhez a kultuszminiszter útján az állami tisztviselők részére biztosított vasúti kedvezményeknek a tanítókra kiterjesztése végett.

Folytatta a filléres füzetek kiadásait. Kirándulást rendez a magas Tátrába, a melyen résztvevők épen a mai napon este 10½ órakor indulnak utnak. Az egyesület tevékenységét elismerőknek lehet tekinteni a következő adományokat: A Gönczy-család 100 frt alapítványát, nemkülönb a helybeli I-ső takarékpénztár és István gőzmalom 20-20 frtos adományát.

Megfestette továbbá az egyesület Gönczy Pál arcképét. Felterjesztést intézett a vallás és közoktatási miniszterhez a végből, hogy a Budapesten rendezni szokott iparos iskolai rajztanfolyamok decentralizáltassanak a vidék nagyobb városaira is, továbbá hogy a gazdasági ismétlő iskolák szervezése alkalmával az egyesület által felterjesztendő a közkiválmaknak megfelelő kérelmek épen az ügy érdekében foganatosítottassanak. Megemlíti még a titkári je-

lentés, hogy a szoboszlói járáskör a régebben igazi lelkesedéssel megkezdett munkáját Szécsi Miklós polgári iskolai tanár elnökké újból történt megválasztásával csak fokozni fogja.

Tartott a Gönczy-egyesület választmánya az elmúlt évben két gyűlést, 1 közgyűlést, 6 központi bizottsági ülést, 2 járásköri ülést és két bizottsági ülést.

Az egyesület vagyonának állása az 1896 évben ez volt: összes bevétel 826 frt 24 kr, összes kiadás 275 frt 21 kr, takarékpénztárban elhelyezve van 491 frt 91 kr, készpénzben van 59 frt 9 kr.

A központi bizottság jelentése, mely különösen a filléres vállalat válságos helyzetet nyíltan feltárja, hosszas, viharos vita után tudomásul vétetett, s a választmány e tárgyban tett előterjesztése elfogadtatott azon indítvánnyal kapcsolatban, hogy a központi bizottság eddigi működéséről és különösen számadásairól részletes kimutatást terjeszzen a választmány elé.

A jellem képzésről tartandó folólvásása Kuthi Zsigmond tagtársnak az idő előhaladása miatt a jövő gyűlésre elmaradt.

Az ismétlő iskola tanterve és szervezésére Kiss György által a járáskörök véleménye alapján összeállított határozati javaslatát a közgyűlés elfogadta.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztendő pályatételül a közgyűlés a következő tételt fogadta fel:

„Mutattassék ki Gönczy Pál helye a magyar közoktatásügy történetében” és —

„Mik a családi nevelés főbb hibái vidékünkön köznépkönnél és mit tehet annak megszüntetésére a tanító a községben, mit tehetnek társadalmi uton a tanító egyesületek?”

Az ipariskolai tanítók kiképzésére rendezett tanfolyamoknak a nagyobb vidéki városokban létesítése iránt a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz az egyesület kérvényt intéz.

Végül a tagok létszámáról és a pénztár állásáról szóló jelentések vétettek tudomásul.

Debreczen város a múlt hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Debreczen, július 6.

Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap tartotta havi rendes ülését gróf Degenfeld József főispán elnöke mellett. Az ülés számos folyóügyet intézett el, — közte néhány fontosabb közérdekű tárgyban is határozott. A gyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

A polgármester havi jelentése

volt az ülés első tárgya. É szerint június havában a rendőrség lopásért, csalásért s egyéb vétségekért 9, rendőri kihágás miatt 127 egyént tartóztatott le. A városról eltolonozott 37, kényszerutlevéllel kitasított 13 egyént; a városon keresztül tolonoztatott 36 csavargó. Az első fokú iparhatóság 16 iparigazolványt és 49 munkakönyvet adott ki. A katonaság létszáma volt 1313 közöshadseregbeli 222 lóval, 1135 honvéd 355 lóval. A lakosság állami egyenes adó fejében 20369 frtot fizetett. Befolyt továbbá 144 frt hadmentességi adó, 66 frt nyírízlecsapolási járuléka, 233 frt idegen adó, 190 frt idegen illeték, 281 frt végrehajtási költség, 38 frt iparkamarai illeték, 3089 frt 6½% pótdadó és 1424 frt utadó. A községi bíróság 490 bagatell ügyből 443-at intézett el. Végrehajtás 82, árverés 63 rendeltetett el, s amabból 81, emeből 1 foganatosított.

Az első félelvi jelentés.

Az 1897. év első feléről szerkesztendő s miniszterelnökhöz felterjesztendő időszaki jelentés megállapításával Komlóssy Arthur főjegyző elnöklété mellett Szunyogh Sándor, Lengyel Imre és Nemes Kálmán bizottsági tagok bizáltak meg. A szakelődök július 20-ig tartoznak jelentéseiket a főjegyzőhöz beadni.

Iskolai ügyek.

Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő június havi tevékenységét nagy horderejű kulturális ügyek előkészítése vette igénybe. Havi jelentéséből közöljük a következőket:

A szükséges kisdudóvási intézetek azonnal való elhelyezésére bérhelyiségek szerezhetők. Szintén bérházban nyitható meg a homokkerti elemi iskola. Tanyai iskolák állítandók a tankötelesek nagyszámához képest Ebesen, Szepesen, Elepen Hegyesen, Kösüszegen, Bánkon és Nagycserén. Ezek létesítése esetén remélhető, hogy a város előterjesztése szerint két városi iskolát az állam fog szervezni és fenntartani. De kikerülhetlennek mutatkozik az 5% iskolaadó azonnal kivétele mindazok állami adója után, kik megfelelő összeggel nem járulnak Debreczen valamely fennálló felekezeti iskolájának fenntartásához.

A tanács betérjesztvén a 15 krosnyugdíj illetékek megváltás ügyében lefolyt tárgyalások eredményét, — a közigazgatási bizottság elfogadta a város két községi iskolája után megajánlott 29 frt frt 15 kr., — a gazdasági tanintézet palagi elemi iskolája után megajánlott 750 kr., a Steinfeld Mihály macsi iskolája után megajánlott 15 forint és az izr. hitközség által megajánlott 71 frt 10 kr. általános összeget; — ellenben a r. kath. egyház által megajánlott 80 frt általánost legalább 100 frtban véli megállapítandónak. A ref. és ág. ev. egyházak meg a nőegylet azon jelentéseit, hogy a 15 kros illetékeknek megváltását nem kívánják, — tudomásul vette. Az elfogadott megváltási ajánlatokat megerősítést végett felküldi a közoktatásügyi miniszterhez.

A csapókerti menedékház tervezetének és költségvetésének elkészítését a bizottság megsürgeti a tanácsnál.

Hasonlóképpen megsürgeti a bizottság a tanácsot az iránt, hogy a gazdasági ismétlődő iskola felállítására ügye körül tapasztalt feltűnő, nagy késedelmet f. évi december 31-ig felelősség mellett igazolja és a kívánt jelentést betérjessze.

A miniszter által követelt 15 új községi iskola tárgyában keletkezett iskolaszéki és tanácsi határozatokat azzal terjeszti fel a közoktatásügyi miniszterhez, hogy maga a bizottság is pártolja és kéri a Péterfia város részen és a vasuti gépjavitó műhely telepen egy-egy állami elemi iskola felállítását. Tudomásul vétel végett szintén felküldi a kisdudok összeírása és az új kisdudovodák felállítására érdekében tett tanácsi intézkedéseket.

Közegészségügy.

Mint dr. Sárváry Gyula t. főorvos jelenti, a közegészségügyi viszonyok június havában általában kedvezők voltak, mert kevés megbetegedés és kevés halálozás fordult elő. Heveny ragályos betegségek közül kanyaró, hökhurut, vérhas, ronsoló toroklob, hasi hagymáz és fültő mirigy lob esetek szórványosan fordultak elő, de kedvező lefolyás mellett. Egyedül a hasi hagymáz okozott egy halálozást.

Született 141 ref. 2 ág. ev., 34 róm. kath., 9 g. kath. és 23 izr., összesen 209 gyermek (122 fiú 86 leány). Törvénytelen volt 33. Halva született 16. Meghalt 114, ev. ref., 1 ág. ev., 20 r. kath. 2 g. kath. és 9 izr. Összesen 150 egyén (71 férfi, 79 nő.) Házasságra lépett 23 pár ev. ref.

3 pár r. kath., 6 pár izr., 14 pár vegyes vallású.

A pénzügyigazgató jelentése

szerint júniusban egyenesadó címén befolyt 21125 frt; — a folyó évi június hó végén mutatkozó 230333 frt hátralék 27900 frttal több, mint amennyi 1896. június végén volt. Bélyegjödvek befolyt 41942, jogilleték 12769, dijjödvek 928, dohányjödvek 95.120, határvám 4049, fogyasztási és italadó 26877 frt.

A sétakerti csendőrlaktanya.

A többi folyó ügyek közül felemlítést érdemel a Sétakert elején tervezett csendőrlaktanya építési ügye. Gerster Gyula tudvalevőleg a sétakert elején lévő nyaralójánál a csendőrség számára laktanyát építeni. Azonban a tanács, hogy megóvja a kert nyaralótelep jellegét az építést nem engedte meg. Gerster Gyula pedig a határozatot megfellebbezte a közigazgatási bizottsághoz, mely tegnapi ülésében a tanács végzését feloldotta s az ügyet azzal adta vissza, hogy szerezze be az egész sétakert vázlatrajzját, Gerster Gyula nyaralójának telekkönyvi kivonatát s készítsen a sétakert jogi természetét feltűntető munkálatot s ezekkel felszerelve terjessze az ügyet újból a közigazgatási bizottság elé.

NAPI HIREK.**Tájékoztató.**

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelteknek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Gtthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Debreczeni Ellenőr. Julius hó 1-én új előfizetést nyitottunk a Debreczeni Ellenőrre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, a kiknek az előfizetése június hó végével lejárt, méltóztassanak a megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Új templom Bösörményben. Hajdu-Bösörményben a múlt héten kezdették meg a Kálvin-téren a második ev. ref. templom földmunkálatait, e héten pedig az alap lerakásához is hozzáfogtak. Az építést Gerster Kálmán budapesti műépítész terevei szerint Rösler Richárd debreczeni mérnök vállalta fel 96 ezer frtért.

— Nász a Tisza-családban. Borosjenői ifj. Tisza Kálmán gróf e hónap 10-én esküszik örök hűséget Keglevich Gábor gróf bájos leányának, Erzsike kisasszonynak. A fényes főuri lakodalmon a Magyarai testvérek zenekara muzsikál.

— Emberölő jégeső. A múlt héten — mint jeveleznék írja — borzasztó jégeső pusztított a nádudvai határon s jókora

területen semmisítette meg az amugy sem gazdag termést. A kalászos növények szemét kicsépelte; a tengeri levelelt salandóra tépte (de hát a tengeri ezt még csak kiheveri); a misling-vetésekét úgy lesulykolta, mintha sima parketté váltak volna az imént még ringó táblák. Sokat szenvedtek a galambtojás nagyságu jégesőtől a szabadban legelésző jóságok is, a kisebbek közül sok el is pusztult. Sőt aligha nem követel emberélet áldozatot is. Az iszonyu jégverés Ludmán Ferencz gazdálkodót és a cselédjét kinn találta az angyalházi pusztán. Sehol semmi fedél a közelben, a hová meghúzódhattak volna a magasból hulló jégdarabok elől. Így történt, hogy mindaketten súlyosan megsérültek és félholtan kerültek haza. Ludmán Ferencz csak kiépül a jégverés okozta betegségből; de a kocsis életben maradásához nem biznak. Ugyanacsak Nádudvaron történt az is, hogy Molnár Antalt, Lázár Gyula tanító majorosát, megütötte a villám. A szerencsétlen ember fél szemére aligha meg nem vakul. A másik szeme látóképessége is meggyöngült.

— Az aratás. Hajduvármegye egész területén békésen folyik az aratás munkája. Ennek az öröndetes ténynek létrehozásában nagy érdeme van a főszolgabírói hivataloknak, amelyek mindenütt tapintattal és emberiesen igyekeztek a birtokosok és a munkások között egyes helyeken fenforgott ellentéteket elsimítani. A szolgabírók ez üdvös munkáját a leg-humánusabban könnyítették meg maguk a birtokosok, mert ott, ahol a hiányos termés az aratók részleszállítása követelését indokolta, a feltételeket az aratók előnyére készséggel megváltoztatták, úgy hogy az aratók mindenütt felvették a munkát és azt elégedetten, becsületesen teljesítik is.

— A vita-kör — ügyvédjelöltek klubbjának — tagjai szépen szaporodnak. A már közöltekén kívül beiratkoztak: Paraszky Gyula, dr. Békés, dr. Weinberger, Balogh Sándor, dr. Oláh Antal, Ballay Béla, Bieskey Imre.

— A nőiipariskola felügyelő bizottsága e hó 2-án Veresné Szathmáry Teréz elnöklété alatt tartott évzáró gyűlésében mindenek előtt fájdalommal emlékezett meg két elhunyt, buzgó bizottsági tagról: Nemes Kálmánról és Léeb Pálnérol, kiknek helyére a nőegyleti választmány fog új tagokat választani. Kubek Erzsébet igazgató előterjesztette évvégi jelentését, melyből a bizottság örömmel győződött meg az intézet haladásáról, főleg a tanítóknak vezetése alatt álló 3 szakosztály (himző, fehérvarró, ruhavarró) részesült osztatlan elismerésben azon eredmény alapján, melyet a munkakiállítás volt alkalma a bizottságnak szemlélni. A rajztanítást illetőleg a bizottság kifejezte azon óhaját, hogy az alapvető rajzra jövőben nagyobb gond fordíttassék, a copirozás kerültesse, s általán az egész tanítás ne ötletszerűen, sokszor az egész növendék kénye szerint, hanem rendszeresen történjék. Vántsá György rajztanító bemutatta a kereskedelemügyi miniszteriumtól kinyert engedélyt nőiipariskolai rajztanításra való alkalmaztatására vonatkozólag. A pénztárnok elszámolt a múlt évről. Kiadás volt 3845 frt 27 kr., bevétel 3883 frt 68 kr. Hogy deficzittel nem zárul az év, az köszönhető első sorban Debreczen sz. kir. városának, mely 1250 frttal, másodsorban a kereskedelemügyi miniszteriumnak, mely 600 frttal járul az intézet fenntartásához. A jövő 1897/8. tanévi költségelőirányzat 4400 frt szükséglet mellett 3524 frt fedezetet mutat s így a hiány 875 frt, melynek eltűntetését megint csak a nemes város és a miniszterium jóakaratótól várja a

bizottság, mely a kérvényt már fel is küldötte ez iránt a miniszteriumhoz. A pénztárnok megbízott, hogy a számadásokat 1893-tól, az intézet keletkezésétől máig készítse s könyvelje el. Számvizsgálókul megválasztottak *Zalay Márk* és *Szűcs Mihály* bizottsági tagok. *Kubek Erzsébet* eddig ideiglenesen alkalmazott igazgatót a bizottság állandó igazgatónak választotta. Végül jövőre ingyenes növényekül fölvette *Doosekal Mariskát*.

— **Dankó Pista hangversenye.** A nótakirály gyönyörű dalait intelligens közönség hallgatta tegnap este is, elfoglalván minden helyét az „Angol Királynő” terjedelmes udvarkertjének. A szép élvezetet kitüntető tapsokkal hálálták meg a magyar zeneköltőnek és a társulat énekes tagjainak, akik oly szépen kifejezésre juttatják a dalok mély értelmét. Ma este utolszor játszik a társulat az „Angol Királynő”-ben, mely alkalommal Dankó régebbi nagykedveltségű nótái is előadásra kerülnek. Ezúttal a szövegszerzők között *debreczeni* költő is szerepel, *Dóczy József*, az ország-szerte nagy tetszést aratott „*kakukdal*”-al, ami a műsor érdekességét különösen emeli. Ezt a nótáját Dankó is nagyon szereti. Erdélyben annyira kapós lett a „*Kakukdal*”, hogy Dankónak a kótájából 250 példányt kellett utánna küldenie. Holnap Dankó Pista és társulata sokak kívánságára a nagyerdei „*Dobos*” pavilonban tart estélyt, amelyen bucsuzni fog a debreczeni közönségtől, reméljük, csak egyelőre! E helyen eleget teszük a többek által nyilvánított óhajnak és a rendkívüli tetszést aratott *Gőre Gábor* bíró ur nótájának szövegét, a melyet *Gárdonyi Géza* írt, itt közöljük:

Bus az magyarnak élete,
Busabb mint az fülemile,
Mert ha nem vesz feleséget
Ki főzi meg az ebédet.
De hogy ha megházasodik
Rögvest meg is szaporodik,
Lám én is megházasodtam,
Rögvest meg is szaporodtam,
Kopaszodtam, szaporodtam,
Dörékgig megkopaszodtam.

Én Istenem adj kegyelmet,
Az gyerekhöz jövedelmet,
Krumplit, buzát, tököt, babot,
Hizott gyesznót ötöt, hatot,
Akkor bizony azt se bánom
Ha az nyolezadikat látom.
Az velágnak fittyet hányok —
Hasonló lyókat kívánok.

— **A zárda újra építése.** Ezen a czímen egyik t. laptársunk oly közleményvel lépett elő, amelyből azt lehetne következtetni, hogy az építkezés körül oly hiányok tapasztaltak volna a vizsgálatot teljesítő bizottság által, melyek az egész eddigi építkezések lerombolását és újra építést tennék szükségessé. Ezzel szemben a legilletékesebb helyről vett értesülésünk szerint ezek a több helyen aggályt keltő hírek a tulzottnál is tulzottabbak, amennyiben az egész dologban csak annyi való, hogy a szilárdság és czélszerűség szempontjából történtek megjelölések a vizsgáló bizottság részéről, amelyeknek alapján csakis egyes gerendák lettek kicserélve, de hogy újra építés válna szükségessé, arról szó sincs.

— **Állami ménék selejtezése.** A debreczeni m. kir. állami ménetelep osztály menjeinek selejtezése folyó évi július hó 26-án fog megjelteni. A selejtezést *Losonczy Mihály* miniszteri tanácsos, *Budaházy Kálmán* miniszteri titkár és *Fadlallah el Hadad* Mihály alezredes fogják bizottságilag eszközölni. Ez alkalommal a kisselejtezt s tenyésztésre még használható öreg ménék azonnal a helyszínén el fognak adatni.

— **A nyomdász-egylet jubileuma.** A debreczeni nyomdász-egylet jubileumi ünnepe és az országos nyomdász kongresszus ideje mindinkább közeledik. Az ünnepélyt és kongresszust előkészítő rendező bizottság nagy tevékenységet fejt ki az ünnepély minél fényesebbé tétele czéljából. Vasárnap délelőtt küldöttség tisztelettel *Sass Béla* akad. igazgatónál, kérve őt, hogy az országos kongresszus alkalmával idejövő küldöttek a kollegiumban legyenek elszállásolhatók. Az igazgató a töle már megszokott sziveséggel fogadta a küldöttséget és kilátásba helyezte a kérés teljesítését. Az országos nyomdász kongresszusra is folyton érkeznek a bejelentések az ország minden részéből. Így Budapestről 10, Kassáról 5, Nagyváradról 4, Kolozsvárról 2, Aradról 1 kongresszusi képviselőt jelentettek be már eddig a rendezéségnél.

— **Franciai házasodjatok.** A francia nemzet bölcsei már évek óta törlik a fejüket azon, hogyan lehetne a népesség szaporodását mely egyre gyengül elősegíteni. Már megtették azt, hogy a sok gyermekű családokat adókedvezményekben részesítik, de Berthelot szenátor és volt miniszter, valamint társai nézete szerint ez édes-kevés arra, hogy a családi örömeiket a házaságtól idegenkedő francziákkal megkedveltessék. Berthelot és társai ez okból törvényjavaslatot dolgoztak ki, melyben azt indítványozzák, hogy minden hadkötelezettnek, aki a berukkolásnál esketési bizonyítványt hoz magával, joga legyen három év helyett csak egy évig szolgálni. Így remélik elérni azt, hogy a fiatal családapák számát az országban megszoríthassák, amiből aztán bő gyermekáldás háramlanék a nemzetre. Az eszme helyes, kétségtelen, de mit fog hozzá szólni a francia hadügyminiszter?

— **Dankó Pista hódítása.** A nótakirály hü alattvalói, a nótáiban esténként gyögyörködő közönség között is akadt egy lázadó. Egy jó öreg ur, aki a republikánus szellemet hosszú amerikai élete alatt szívta be magába, sehogy se akart fejet hajtani a nótakirály ellenállhatlan hatalmu jogára előtt. — Lehet, hogy ennek oka nem is annyira a konok republikánus szellemben, mint abban rejlett, hogy az öreg urat, a ki az „Angol Királynő” abonense, rendes szokásaiban megzavarta az 50 krajczáros belépti díj. — Csak rázta ősz fejét, kicsinylőleg becsmérelgette a hallott nótákat a körülülők nagy bosszuságára, amikor egyszerre csak pir futotta el arcát, a redők elsimultak homlokáról szeméi fényben usztak és lelkesen kiáltott fel:

— Ez aztán a dicső, ez aztán a nóta, ez a legjobb a mit eddig hallottam. Dankónak nincs párja!
— Hát mi tetszett úgy meg? kérdik csodálkozva a körülülők.
— Az a nóta, hogy: „*Kerékpáros élet a legszebb a világon.*”
Az öreg ur tudniillik egy kerékpárgyár képviselője.

— **A Margit-fürdőből.** Nagy kincsét bír Debreczen és környékének közönsége a Margit-fürdőben. Ez a fürdőtelep ugy a külső szépségben mint a belső berendezésben vetekedik a bécsi híres római fürdővel, amelyik pedig a világ legelső fürdőjének hírében áll. Ebben ezt is felülmulja a mi Margit-fürdőnk, ez az *uszoda*. Ilyen terjedelmes, tiszta, kényelmes uszodával a világvárosi folyamuszodák sem dicsekedhetnek. A fürdő igazgató-sága különös gondot fordít arra, hogy a közönség, mely a remek fürdőtelepet tömegesen látogatja, mindenben kielégítést találjon. Az uszoda felügyeletét képzett szakember *Végh* uszómester gyakorolja, aki az uszás époly egészséges és kellemes, mint hasznos és szükséges sportját gyorsan a legjobb rendszer szerint tanítja. A fürdő igazgatósága

még egy czélszerű újítást hozott be. Hogy a víz előnyeiket azok is élvezhessék, akik a szabad fürdőt nem kedvelik, délutánonként 5 órától 7 óráig a gőzfürdő helyiségeiben leeresztik a gőzt és 20 kr díjért az összes medenczékét és zuhenyokat használatra bocsájtják. A hideg fürdő ennyi pompás változata mellett fittyet mondunk a kánikulának.

— **Halálos villámütés.** H.-Hadházon tegnapelőtt éjjel óriási felhőszakadás s zivatar volt. Az óriási zivatarnak — mint a D. R. U. írja — egy 17 éves leány lett az áldozata. — *Balogh Ágnes* egy hadházi gazdálkodónak a leánya, épen akkor, mikor félelmetes módon villámlott és menydörgött, kijött a szobából. Az udvarra akart menni, de alig, hogy a pitvarba ért, a villám lesújtott s a szerencsétlen leányt érte. Hozzá tartozói kisiettek, de már csak a holttestre akadtak, a villámütés halálos volt. A fiatal leányt nagy részvét mellettemették el. Rövid idő alatt Hadházon ez már a második villámcsapás, mely halált okozott. Csak szombaton temették el *Veres Julianna* nevű leányzót, akit szintén a villám ütött agyon.

— **Fiatál uton állók.** Mitsém sejtve ballagott *Steiner Jakab* 15 éves fiu ez év április 25-én a Derecske és Konyár közötti országúton, mikor két suhanczot látott maga felé közeledni, akik utánna kiabáltak hogy álljon meg. Ő inkább futásnak eredt sejtve azt, hogy a két ripók nem kézfogas czéljából akar vele találkozni. De ezek is utánna vetették magukat és elfogták őt, s megmotozták, lehúzták a csizmáját és 57 kr készpénzét elrabolták. Ezért ült a két jó madár *Farkas Lajos* 16 éves és *Békéssi József* 14 éves derecskei kamasz felett tegnap törvényt a helybeli kir. törvényszék és az elsőt egy évi börtönre, a másodikat 8 napi fogház büntetéssel sújtotta, a melyben ezek meg is nyugodtak.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától —

Budapest, július 6. Augusztus főhercegnő, királyunk unokája, *József Ágost* főherceg neje a kistapolcsányi kastélyban tegnap délután 2 órakor leánygyermeket szült.

Debreczeni vadász társulat.

Minden vadász ember július hónapban már kezdi előszedegetni a vadász szereit, és készül a legférfiasabb és test-edzőbb szórakozás üzésére, amely a törvény szerint augusztus hó folyamán ország-szerte megkezdődik.

Ilyenkor a sártörlőn, vagy a kálya mellett kipihent vizsla kezd a házi ur kezdeményezésére elkényeztetett zsarnoka lenni a cselédségnek.

Adatok-e már enni a kutyának? eddig ez hangzott most a:

Ne adjatok ám sokat enni a Diánnak! figyelmeztetés váltja fel.

A vadásztársulat értesítése meggyőző mindenkit aki ezt a nemes sportot üzni szokta arról, hogy a vadásztársulat ok-szerűen, a vadállománynak nem tüzzel-vassal való pusztításával óhajt szórakozni, hanem azt a vadászatban mindenkor helyes elvet követi hogy jusson is maradjon is.

A tagoknak szóló értesítés így hangzik:

Értesítés

a debreczeni vadásztársulat tagjai részére.

1. Kacsavadászat a f. évben július 15-től szabad.

2. Fogoly vadászat ez évben Október 1-ig tilos.

3. Őzet löni csak társulati nagy hajtó vadászaton szabad.

4. Nyul lövés az összes területeken f évi szeptl 1-ig betiltatott.

5. Nagyerdőn kivéve erdei szalonkára nov. 1-ig vadászui tilos.

6. A következő 1897—8-ik vadász idényre tilalmas vadász területül, ahol tehát semminemű vadra vadászni senki nek nem szabad, ugyanazon terület jelöl tetett ki, mely a mult évben is e célra szolgált; nevezetesen; a bellegelő földek nek s az erdőségeknek azon része, mely északról a debreczen—vámospéresi-ut, dél nyugotról a nagy-diószegi ut, keletről a Haláp erdőség nyugoti (tehát a vám felől eső határvonal) között terül el.

8. Az 1897—8-ik évi tagsági díj 12 frtban állapított meg közgyűlésileg.

Kelt a debreczeni vadász társulat választmányának 1897-ik év Junius 30-án tartott üléséből.

A választmány.

Irodalom — Művészet.

* A Magyar Bazár július 1-én megjelent számának választékos tartalmából kiemeljük a szépirodalmi részen levő eredeti levelet Londonból: Viktoria királynő jubileumáról. — Egy esti séta a magyar Scheherezade. — A jó modor, A bemutatásról. — A nők munkaköre stb. — A képes részben pompás divatképek és kézimunkákhoz való minták közt dívatlevél és szövegmagyarázat láthatók. — A borítékon: Az állatok lelki világából írta Széchyné Lórenz Josephine. — Háztartás. — A szépség ápolása, A hajról. — Hasznos tudnivalók. — Jó tanácsok. — Nyílt pósta stb. — Szerkeszti Wohl Janka. Előfizetési ára negyedévre 2 frt, megjelenik minden hó 1., 8., 16. és 24. napján, megrendelő cím: Magyar Bazár kiadóhivatala Budapest.

A középiskolai tanáregyesület közgyűlése.

— Julius 6.

A középiskolai tanáregyesület Győrben tartott közgyűlése a tagok élénk érdeklődése mellett folyt le vasárnap. Az elnöki asztalnál Beóthy Zsolt elnök, Négyesy László főtitkár és a választmány tagjai foglaltak helyet. Beóthy elnöki megnyitója nagy hatást tett, mert a magyar kultúra önállóságát és a nemzeti elemnek az általános műveltségben való érvényesítését hangsúlyozta. Helyenkint zugó éljenezés szakitotta meg, végül pedig éljenezés követte az elnöki megnyitót, melynek kapcsán elhatározták, hogy üdvözlő táviratot intéznek Wlassics miniszterhez, a ki Németh Antal tankerületi főigazgatóval képviseltette magát, s az egyesület céljaira a közgyűlés alkalmából ezer forintot utalványozott.

Üdvözlések után következtek a hivatalos jelentések Ezeket tudomásul vevén, a közgyűlés meghallgatta a napirendre tűzött előadásokat. Czigler Ignácznak (Kolozsvár) a felsőbb leányiskolák reformjáról és Kuszák József győri tanárnak a tanárhiánnyról tartott előadásait. Érdekes eszmecserére szolgáltattott alkalmat Szombathy István nagyváradi tanár előadása, a ki a tanulók idegességéről értekezett nem annyira pathológiai, mint inkább pedagógiai szempontból. Az előadást, mely alaposan és részletesen széles tapasztalati alapon tárgyalta a felvetett kérdést dr. Bánóczy Gyula iskolaorvosi szempontból világította meg. Dr. Morvay Győző a tornaoktatás szempontjából és a nagyobb séták érdekében szólt a kérdéshez. Az utolsó előadást dr. Molnár István Lajos tartotta, aki erősen

szatirikus, helyenkint humoros hangon, azt sürgette, hogy a szakminiszteriumban a középiskolai ügyek lehetőleg szakemberek kezébe adassanak és a középiskolai tanárok minél nagyobb számban alkalmaztassanak.

Az élénken megélt előadás után, az indítványok kerültek sorra. Az egyes körök indítványai után (tanári helyettesítések, a felekezettől átlépett tanárok ötdéves pótlékának ügye) a választmány előterjesztésére a közgyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel az egyesület tiszletli tagjainak sorába igtatta Fehér Ipoly panonhalmi főapátot, dr. Homann Ottót és dr. Németh Antalt.

Debreczen város meghívására Dóczy Imre debreczeni ref. főgimnáziumi igazgató felszólalása után kimondotta, hogy Debreczen város meghívását köszönettel fogadja a tanáregyesület a legközelebbi közgyűlését Debreczenben tartja meg.

Két órákor kezdetét vette a győri társadalom által rendezett diszebed, melyen az első felköszöntőt gróf Laszberg főispán mondotta a királyra, a másodikat Kiss helyettes polgármester a vendégekre, számos pohárköszöntő után a társasági délután 5 óra tájban oszlott el és a város látnivalóit tekintette meg.

Mulatság.

* Az iparos ifjuság táncvizalma. Az iparos ifjuság önképző körének táncvizalma a kedvezőtlen idő dacára is eléggé sikerült. Az első négyest mintegy 60 pár táncolta. A megjelentek közül indósítónak a következőket sikerült feljegyeznie: Asszonyok: Özv. Aczél Józsefné, Bauer Károlyné, özv. Czenk Károlyné, Faragó Andrásné, Faragó Gáborné, Freiter Rudolfné, Frommer Mórné, Hajdu Jánosné, Klein Sámuelné, Kormos Lajosné, Kiss Jánosné, Klingler Jánosné, Kerekes Sándorné, Kopyányi Gáborné, Kiss Istvánné, Kiss Miklósné, Kiss Józsefné, özv. Lúina Mihályné, Mészáros Lászlóné, Németh Józsefné, Németh Istvánné, Nagy Jánosné, Nagy Józsefné, Nagy Sándorné, id. Nagy Sándorné, ifj. Nagy Sándorné, Eötvös Lajosné, Pelbáth Istvánné, Polgár Sámuelné, Surina Mihályné, Szabó Sándorné, Tóth Mihályné, Tamasócky Györgyné. Kisasszonyok: Aczél Mariska, Bak Mariska, Boda Eszti, Czerik növérek, Czinevecz Rózsika, Fábian Róza, Fonó Juliska, Faraó Eszti, Hajdu Piroska, Hadházy Róza Klein Hermina, Kormos Piroska, Kiss Gizella Koppányi Juliska, Killer Zsuzsika, Kiss Erzsike, Kiss Juliska, Konyai Mariska, Lúina Gizella, Mészáros Zsuzsika, Nagy Erzsike, Nagy Juliska, Nagy Róza, Nagy Szeréna, Nagy Zsuzsika, Német Sárika, Németh Juliska, Nagy Erzsike, Eötvös Erzsike, Polgár Eszter, Pelbáth növérek, Szabó Julskai Surina Giza, Tóth Annuska, Tamasóczy Ilona.

A vadászat.

— Humoreszk. —

Mikor a debreczeni vadásztársulat értesítését olvasom forr a vérem mert tetszik tudni szenvedélyes vadász-ember vagyok.

Es hogy lettem én azzá?

A fővárosban nagyon csinos keztüsboltom volt, de egyszer csak a valesi herceg elkezdett keztü nélkül járni, és erre minden ember keztü nélkül, én vevő nélkül maradtam a fővárosban. Megbuktam.

Ekkor azon törtem a fejem, hogy mi tevő legyek, elhatároztam, hogy oly vidékre megyek lakni, a hol az emberek szarvasbőr nadrágot hordanak és így jutottam én Csicsóra, a hol azok a hires bucsuk tartatnak.

Nem is bántam meg.

Rögtön megismerkedtem a falu értelmiségével, egy fűszeressel, a ki homeopa-

thikus adagokban szerezte be czikkeit, és ezért szatócsnak nevezték, hajdan rövid és nürnbergi kereskedő volt Pozsonyban.

Egy gyógyszerészszel, aki szintén fővárosi fiu volt, még sohasem járt a vidéken és tapasztalatlansága szintén Csicsóra sodorta, hol főczikkeit a kocsikenőcs ostornyél, köleskása és a Hoffmann-cseppnek deczi számra való árusítása képezte.

Volt egy rektor a faluban, aki szenvedélyes gibicze volt kalaber partie-inknek és egyszersmind szenvedélyes vadász, a miért azután később velünk nagyon meggyült a baja.

Mi egyikünk sem tudta mi fán terem a vadászat, még nem is láttunk vadászni, de azért annyi szarvast, őzet, vadkant, nyulat, foglyot, tuzokot senki sem lőtt még a világon, mint mi hárman a Drach Náci kormáros külön szobájában, mely esténként, mikor a nyolcz gyerek már elaludt a mi casinónkat képezte.

A fűszeres egy egy hónap mulva már annyira szemtelenkedett, hogy két medvét és egy nagy ritkaságot hiuzt is mert löni Tapió Szelen, a kukoriczába.

Ezért nagy disputa fejlődött ki a fűszeres és a rektor közt, de miután a fűszeres két liter bort hozatott szépen lecsendesedtek a felizgatot kedély hullámai, miként a rektor mondá.

Dezember 14-én a rector körvadászatot rendezett, gondolta, hogy minek hívjon és etessen idegen puskásokat mikor itt van ez a három kitünő lövő.

Sürgönyileg rendeltük meg a borkabátot, nadrágot, tiroli fajdkakas kalapot szarvasbőr kamasnit, zöldharisnyát és zerge vadász hegymászó cipőt, kitünő lanchasztart, tölténytáskát.

Az első kör vadászatunk eredménye az lett, hogy a rector lőtt tizenkét nyulat én pedig 162 lépésről lőttem bele a rector csizmaszárába.

Nekem volt a legjobb puskám! A patikus és fűszeres nem merték elsütni a puskájokat. A rector dühöngött. — mert a nyulak majd feltaszgáltak — hogy miért nem lövünk?

Azt feleltük, hogy ma nem vagyunk jól feltéve.

Nagyon megingott a rector bizalma, a hajtok pedig kinevettek.

Miután ezer bocsánatot kértem a rectoról a véletlenségért, mi három jövevények komolyan összebeszélünk, hogy vadászokká leszünk, a télen át célt löni tanulunk, és agusztus elsején megkezdjük a rendszeres vadászatot.

A fűszeres és patyikus már február 3-án elmerték sütni a puskát, a jég tehát meg volt törve.

Gyönyörűen mult a tavasz és a nyár a naptárból meggyőződünk, hogy már július 16-ika van.

Lélek szakadva rohan hozzám a fűszeres, hogy most mondta a rector, hogy ha vadászni akarunk és foglyászni, fűjezni szeretünk hát szerezzünk be kutyákat, mert enélkül suvíx a vadászat.

Rögtön irtunk Bécsbe egy kutya kereskedőnek.

Küldött is az én részemre egy gyönyörű dán dogget, a patyikusnak egy pinsit, mert ő közös kutyát kívánt, hogy ő Nagysága is szórakozhassék vele, a fűszeres részére pedig egy neufundlandit.

Drach Náciznál folyton a kutyáinkról beszélünk.

A rektort majd meg ölte a kíváncsiság. Végre miután egész éjjel nem aludtunk a lázas izgatottságtól, beköszöntött az augusztus elseje.

A rektort majd a szél ütötte meg nevéttében, mikor meglátott bennünket, a patyikus az ölben hozta a pinsit, én egy zsinegen huztam a doggot a szolgáló pedig toltá, a fűszeres neitulandija egy kis kocsiba volt fogva, amelyben két gyermeke ült, hadd lássanak azok is vadászatot.

Négy napi vadászat után a következő szabályokat alkottuk meg.

1., vadkacsát, foglyot, őzet, nyulat, szalonkát, oroszlányt, ürgét, tuskés disznót, és sárga tököt lőni minden időben szabad.

2., Csösztet lőni csakis ünnep és vasárnap vagyis mikor eszmát, és posztó ruhát visel, szabad.

3., Hajtónak amennyire csak lehetőséges az alsó lábszára találandó.

4., tengeri törő, és kenderszedő asszonyokra lőni csakis a lehajolás után szabad.

5. Egymást meglőni minden időben megvan engedve; az esetleges temetés gyógy, és orvosi költségeket hárman tartozunk közösen viselni, a temetési költséget a megmaradó kettő.

Igy folyt le az idény szerencsésen, En lőttem két sárgatököket, megsérteztem a neufunlandit, a csösztet és négy hajtót, stráfoltam a patyikust, és sóra töltve meglőttem egy kenderszedő öreg asszonyt.

J . . .

CSARNOK.

Hü hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta:

Mérő V. Béla.

(Folytatás.) 23.

A szép fiatal asszony a vele szemben álló tanúk és bizonyítékok ellenében nem tehetett egyebet, mint konokul tagadta, hogy ő megmérgezni szándékozta volna férjét.

Károly most már azt sürgette, hogy a törvényszék erélyesebben vallassa ki, miért, mily célra vásárolta a mérget nyolcz nappal a tett előtt?

A vádlott erre csak kitérő feleleteket tudott adni és gyakran ellenmondásba keveredett. Világosan átlátható volt, hogy vonakodott a valódi okot feltárni. Rokoinak minden könyörgése, védőjének minden fenyegetése hasztalan volt.

Ez a gyanút csak megerősítette.

Ménard ugyan nem szünt meg védeni az ártatlansága mellett sikra szállani, de feladta a siker reményét.

A törvényszék megszigorította a vádlott fogságát és a kinpad első fokával fenyegette a szerencsétlen nőt, ha tagadása mellett tovább is megmaradna.

Ekkor váratlan fordulat állott be.

Bertollonné kijelentette, hogy védője Ménard visszalépett és hogy ő maga fogja védeni magát.

Károlyt ez a fordulat meglepte. Habár az egészben nem látott egyebet, mint egyikét a Ménard műfogásainak, aki veszve látván az ügyet, a női szépség megindító hatalmát hívta segítségül, mégis megremegtette az a gondolat, hogy most e nővel szemtől szembe kell küzdenie.

Mikor a fogságból elővezették, a teremben néma csend állott be.

Soha se volt bájosabb, mint e pillanatban.

Egyszerű ruhája és a mély bánatból eredt halványsága minden szívet részvétellel, minden szemet könnyekkel töltött meg.

Mindenki tekintete a szép asszonyról Károly felé fordult.

Rajta volt a sor beszélni, de nem volt képes. Rendkívüli zavarba jutott.

A szenvedő ártatlanság képét látta maga előtt. És amint így látta, visszatértek emlékezetébe mindazok az édes órák, amelyeket az ő oldalán élvezett, körülfogták lelkét mint síró angyalok, könyörögtek érte és azt suttogták: „Ó bizonyára ártatlan!”

Perczekig tartott, míg erőt vehetett magán. Beszédét megkezdte és szelid han-

gon biztosította a vádlott nőt, hogy ártatlansága kiderültének senki sem fog úgy örüdeni, mint férje és aki az ő nevében vádol, maga a szónok. De éppen ezért szükséges, hogy a vádlott elhárítsa magáról azt a súlyos gyanút, melyet a mérgezésért keltett és vallja be itt, hogy mi volt azzal a szándéka.

Bertollonné nagyon gyenge volt. Védője karjára kellett támaszkodnia.

Fájdalmas pillantást vetett vádlójára, amely hő szerelmet és végtelen gyötrelmet fejezett egyszerre ki.

— Oh Montade, hát kellett, hogy éppen ön legyen, aki kényszerít, hogy eláruljam, mi volt a szándékom a méreggel? Ön? Es itt? — rebegé halkán.

Egy darabig hallgatott. Aztán hirtelen felegyenesedett, a bírók felé fordította halvány arcát és lelkének minden kétségbeesését kifejező hangon kiáltotta:

— Bíró urak! Önök a kinpaddal fenyegettek, hogy vallomásomat kicsikarják. Felesleges több kínzás. Véget akarok vetni a pernek. Bűnös vagyok! Ezzel a méreggel gyilkosságot terveztem. Itéljenek el, többet nem tudnak meg tőlem.

A törvényszék kimondta rá a „bűnös” szót. Az ítélet kihirdetését nyolcz napra rá tüzték ki.

(Folyt köv.)

Vegyes.

Látogatóban.

— Neera. —

A tűz mellett, a langyos kis szalonban Merengve ülnek; néma, néma csend.

A férj babrál a csiptető vasával.

A nő a lángokon mereng, mereng.

Sötét, ködös kép csalja, vonzza őket.

— Elhagyva rét, mező, berek, moh-ágy.

Álmok honába üzi, hajtja, hívja

Egy ismeretlen, méla, méla vágy.

Egy visszafojtott, ismeretlen új láng

Kigyózik bennök lágyan, édesen.

— Az asszony halkán kérde, hogy mi ujság.

A férfi: nincs ma semmi, semmi sem.

A nő Parisina csókjára gondol,

Miközben megsimítja köntösét.

A férj meg egyre hajt egy óeska mondást:

— A szerelem sötét verem, sötét.

És még egyéb ily képek is tolongnak

Ajkokra, mikről ajk sohsem beszél, —

A férj lassan föláll: Jó éjszakát — szól.

A nő fagyosan mondja: Boldog éjt.

Zsoldos László.

(Az erkölcs nevében.) Az erkölcs nevében erős harc indult meg Vesztfáliában. Az erkölcs őrei hihetetlen mulatságos módon nyargalnak legújabb vesszőparipájukon. Csak nemrégiben azzal keltettek óriási föltűnést, hogy a felsőbb leányiskolák olvasókönyvéből egy versnek két sorát kitoröltették. A versorok prózai fordítása a következő:

„Boldog, kinek karja vesztfáli lányt ölelhet!”

Ez a törlés a képviselőházban is szóba került, a mikor a közoktatásügyi miniszter képviselője meg is ígérte, hogy ennek az értelmetlen smókságnak véget fog vetni. A jövő tanévre ugyanis már be fogja a tankönyvbe nyomtatni a törlött sorokat. Ujabbán azt jelentik Dülmenből hogy az odavaló plébános megtiltotta a hölgyeknek a színházak látogatását. A szerelmes szindarabok a plébános ur kijelentései szerint demoralizáló hatásúak. Ugyancsak az említett plébános a szószékről inti a hölgyeket arra, hogy uszódába ne járjanak. Több bigott család hölgyei azóta kerülnek is a fürdőket. Ezek a tilalmak azonban eltörpülnek a mellett

a legújabb rendelet mellett, a melyet a plébános, mint iskolafelügyelő bocsátott ki. E szerint a kis iskolásleányoknak többé nem szabad olyan nyári ruhákban járni, a melyeknek karjai kivágottak. A rendeletben szigorúan meghagyatik a tanítóknak és tanítónőknek, hogy a tilalom megszegőit kellő figyelemmel kísérik és büntessék, mert kivágott ujas ruhában már oly fiatalon járni veszélyezteteti az erkölcsiséget.

(Szellemes mondások.) A mi nem érdemes, hogy többször elolvassuk, az az egyszeri olvasását sem érdemelte.

Ha szolgát tartasz, járasd libériában, hogy össze ne téveszszenek vele.

(Agglegények közt.) A.: Hát te miért nem nősültél még meg? B.: Azért, mert mikor kedvesem megláttam, azt mondtam: „Vagy őt, vagy senkit.” De mikor közelebről megismertem az ideáloamat, azt mondtam: „Inkább senkit, mint őt.” Így élek én most senkivel — boldogan.

(Ez is passzió.) Ur: Mióta horgászik maga már itt? Horgász: No már lesz vagy öt órája! Ur: Fogott már valamit? Horgász: Eddig még semmit! Ur: S nem boszankodik miatta? Horgász: Nem én, csak saját passziómból horgászom?

(Egyről-másról.) Csuzza baranyamegyei községben vasárnap avatták fel Kosuth Lajos szobrát, amelyet a község lakosság emelt. — A sziámi király Svasti és Chira hercegekkel valamint kíséretével tegnapelőtt este 9¹/₂ órakor Péterhofba érkezett. A csár és a nagy hercegek fogadták őket. — Kinos affér foglalkoztatja most Arad város közönségét. Az eset hősei Schwarcz Pál aradvárosi számtiszt és Antal Imre honvédfőhadnagy, a ki a múlt, éjszaka egy kávéházi összeszólalkozásból kifolyólag kardjával két erős ütést mért Schwarcz fejére, úgy hogy az vértől borítva rogyott a földre. A feltűnést keltett ügy jelenleg a vizsgálat stádiumában van úgy a katonai, mint a polgári hatóság előtt. — Albacotte spanyol városban a városi adók miatt zavargások törtek ki. Egy csoport asszony az adóhivatalokat felgyújtotta. A csendőrök közül, kiket kövekkel megdobáltak, néhányat megvertek. — Az elmúlt tavasszal, Bécsben óriási feltűnést keltett Ernesto Zacconi, a kitűnő olasz színész. Az amerikai impresszáriók már két éves szerződéssel, 320 előadásra lekötötték. A szerződés szerint Zacconi a nyereségben részesedik, még pedig legalább is félmillió frankot kap. Az impresszáriók 200.000 frankot aranyban letétbe helyeztek a szerződés biztosítására. — Pár nap előtt érkeztek Balaton-Füredre Klein Ooschegg gráci bankár és egy Kasserfeldné nevű szép fiatal asszony. — Együtt béreltek szobát a nagyszállodában. Tegnap, a bankár és a reményteljes állapotban levő fiatal asszony öngyilkosságot követtek el. Hátrahagyott leveleikből kitűnt, hogy nagyon szerették egymást és nem volt reményük arra, hogy valaha egymáséi lehessenek. — Palermo, összes ügyvédjei sztrájkolnak egy konfliktus miatt, mely a törvényszéki elnök s két védő közt támadt. Az igazságügyminiszterhez intézett beadványban kijelentették, hogy csak az elnök eltávolítása után folytatják működésüket. (Hány peres fél örül e sztrájkoknak!) — Fürstenberg Egon herceg elhalálása folytán a badeni állam öt millió marka örökségi adót követel az örökösöktől. — Hirsch Klára bárónő harmadfél millió frankot adott át a filantrópiai társaságnak azzal a rendeltetéssel, hogy az összeg jövedelméből huszonnégy háromezer frankos nyugdíjat alapítsanak tönkre ment uri asszonyok számára.

Közgazdaság.

* **Kamara M.-Szigeten, Bereg, Ugoesa, Máramaros- és Ungvármegyék** már régi idő óta fáradoznak azon, hogy a *debreczeni* és kassai kamarák területe egy részéből a felvidéken egy különálló kereskedelmi és iparkamra létesüljön *M.-Sziget* székhelyvel. Most ismét petíciót nyújtottak be a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, melyben értesítik, hogy a négy vármegye fontos közgazdasági érdeke és az ország nemzeti jellege szempontjából egyenesen szükséges a külön képviselő, mely buzditólag hat a szétszórt tényezőkre és a különböző házi ipar fejlesztése útján a ruthén nyelvű és a többi szegénysorsu nép sorsán is hathatósan segítene. A kamarai költségvetés előirányzata szerint a bevételek összege 7124 forintra, míg a kiadás csak 3958 forintra rugna és így a fenmaradó — mintegy 3200 forint felesleg — kulturai célokra volna fordítandó. A *debreczeni kamara* tudvalóval alapos indokolásban fejtette ki nem rég, hogy a külön kamara épen semmit se lendítene a ruthén nép nyomozó helyzetén.

Érték-tőzsde.

A *debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság”* közlése. 1897. július hó 6-án.

Államadósság :

Magyar aranyjárdék 4%.	—	123.—	123.50
„ vasuti beruházásiköt. 4 1/2%.	—	123.50	124.50
„ koronajárdék 4%.	—	99.80	100.30
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	—	101.—	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.25	123.75
Egységes államkötvény 4 1/2%.	—	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.50	142.50

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	—	399.75	400.—
Osztrák hitelbank részvény	—	370.20	370.40
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	104.50	105.—

Sorsjegyek :

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	—	125.—	126.—
„ 3%-os	—	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	118.75	119.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.75	11.25
Osztrák	—	20.25	28.75
Olasz	—	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	—	6.75	7.25
Jó-sziv	—	4.—	4.40

Pénznemek :

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.69
20 márkás arany	—	—	11.73	11.77
20 frankos arany	—	—	9.52	9.56
1 Sovereigns	—	—	11.95	11.99

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. július 5.

Buzát ma gyöngén kínáltak, a keresleten a malmok korlátozottak voltak. — Elkelt szilárd irányzat mellett néhány 1000 mm. teljes napi áron.

Egyéb gabonaneműekben gyöngye volt a forgalom szilárd áruk mellett.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt s élénk forgalom mellett az áruk emelkedtek.

Hivatalos felmondások: 7000 mm. tengeri jul. 10-iki átvételre.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor :

Buza május-juniusra	1897	0.—	0.—
„ szept.-októberre	1897	8.58	8.59
Rozs	1897	6.91	6.92
Tengeri máj.-jun.-ra	1897	4.26	4.28
„ jul.-aug.-ra	1897	4.37	4.38
Zab szept.-okt.-ra	1897	5.46	5.48
Repeze aug.-szept.	1897	12.95	13.45

Zárlat d. u. 4 órakor :

Buza	őszre	1897	8.61	8.62
„	máj.-juniusra	1897	0.—	0.—
Rozs	őszre	1897	6.95	6.96
Zab	„	1897	5.48	5.50
Tengeri máj.-jun.-ra	1897	4.25	4.30	
„ jun.-aug.-ra	1897	5.36	5.37	
Repeze	1897	12.95	13.50	

Kiadó és laptulajdonos :

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

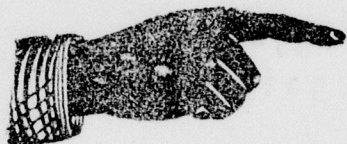
Felelős szerkesztő : Zoltai Lajos.

Nyilttér.

Henneberg-selyem

csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendel — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszolt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhöz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. I

634-39-14

644-5-5

Szép leányka! Legyen gondod szépséged fentartására. Rossz piperezappan méreg a bőrre. A piperezappan tiszta, zsirtartalmu és enyhe legyen; azért csak **Doering-féle szappant a bagolylyal** használj, ezáltal mindig szép lesz, arczbőröd fehér és sima lesz.

1793. szám.

1897.

Árlejtési hirdetés.

A nagytekintetű m. kir. dohányjövédéki központi Igazgatóság, f. évi május hó 31-én 3547. sz. a. kelt rendeletével az itteni kir. dohánybeváltó felügyelőség kerületéhez tartozó alább felsorolt dohánybeváltó hivataloknál a következő tatarozási munkálatokat engedélyezte és pedig:

A debreczeni kir. dohánybeváltó hivatalnál :

A III. és IV. számú raktár földszinti padozatának ujtását, továbbá a II. számú raktár padozat javítását és annak részbeni új ablakokkal való ellátását, valamint a szükséges új ereszcatornák elhelyezését s egyéb tatarozási munkálatokat, 5264 frt 12 kr., azaz Ötezer kettőszázhatvan négy forint 12 krajczárnyi összegben belül.

A hajdu-dorogi kir. dohánybeváltó hivatalnál :

A telepen levő őrház kijavítás- és tatarozását 200 frt, azaz Kettő száz forintnyi összegben belül.

Az ér-mihályfalvai kir. dohánybeváltó hivatalnál :

A raktárak, szertári kamra, és tisztai lak javítását 2282 frt 90 kr., azaz Kétezer kettőszáz nyolcvan kettő forint 90 krajczárnyi összegben belül.

A nagylétei kir. dohánybeváltó hivatalnál :

A II. számú raktár emeleti padozatának ujtását, az árnyékszék bedölt falának kijavítását, az istálló és kamra helyreállítását és a tüzelő szerszámkamra felállítását, 1000 frt, azaz Egyezer forintban belül.

A nagy-károlyi dohánybeváltó hivatalnál :

A raktárak javítását, az őrház tatarozását és a melléképületek javítását 1000 frt, azaz Egyezer forintnyi összegben belül engedélyezte.

A fentebb említett munkáknak folyó évi november hó végéig okvetlenül készen kell lenniök.

Felhivatnak ennél fogva a pályázni óhajtók, hogy ezen munkákra szóló zárt ajánlataikat, melyek esetleg a fentebb felsorolt dohánybeváltó állomások mind-egyikére, avagy csak egyes állomásra vonatkoznak, az 5%-nyi bányapénz letételéről szóló nyugta csatolása mellett legkésőbb **folyó hó 17-én délelőtt 11 óráig** a debreczeni dohánybeváltó felügyelőséghez (Szent-Anna-utca végén dohánybeváltási telep) nyujtsák be, a mikor a versenytárgyalás ugyanott meg fog tartatni.

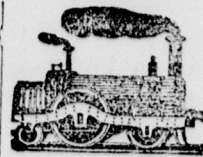
A kijavítás és tatarozásról szerkesztett költségvetés és a feltételek, a debreczeni m. kir. dohánybeváltó felügyelőségi irodában, a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Debreczen, 1897. július hó 5-én.

M. kir. dohánybeváltó felügyelőség.

668-2-1

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P.-Ladány* - -	12.— déli Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány - -	3.48 délután Tv. sz. sz.	5.24 délután
P.-Ladány - -	8.15 este Személyvonat	9.45 este
Budapest - -	8.53 reggel Gyorsvonat	1.50 délután
Budapest - -	12.36 délután Személyvonat	8.10 este
Budapest - -	10.37 este Személyvonat	6.45 reggel

Debreczen—M.-Sziget

Királyháza - -	5.30 reggel Gyorsvonat	1.— délután
M.-Sziget - -	3.06 reggel Személyvonat	9.50 délelőtt
M.-Sziget - -	4.07 délután Személyvonat	11.— este
M.-Sziget - -	6.59 délután Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget - -	7.58 este Tv. sz. sz.	8.09 reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs - -	8.25 reggel Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs - -	4.02 délután Személyvonat	7.07 délután
Szerencs - -	8.10 este Személyvonat	11.— este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42 reggel Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony**	4.12 délután Vegyesvonat	7.56 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes	8.35 reggel Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.17 délután Vegyesvonat	6.20 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28 reggel Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	8.57 délután Vegyesvonat	6.58 délután

— Tiszalök építés alatt. —

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.